

JUFFROUW ‘ZANG - DE - LES’ MUSICCEERT EN VERTELT

Marie –Jeanne De Smet

Pantoffelzolen uit fietsbanden snijden (Wereldoorlog I)

Naast het groot gebrek aan voedingsmiddelen was er tijdens W. O. I ook een nijpend tekort aan textiel voor kleren en vooral aan schoeisel. Leder en lederen schoenen waren opgeëist door de bezetter. Klompen werden weer courant gedragen, zelfs door ‘heren van stand’ (zie G.T., 2010, jg. 40, p. 154-166: ‘De oorlog door op kloefen, 1916-1918’), maar binnenshuis was dat wel moeilijk. Pantoffels waren niet te vinden. Men moest van de nood een deugd maken. Ze werden van oude lappen stevige stof gemaakt en wie het geluk had een oude ‘pneu’ te bemachtigen kon zelfs een rubber zool fabriceren.

Mijn tante was tijdens de eerste wereldoorlog ingetreden bij de zwartzusters - augustinessen. Ze was dus nog novice. Nu was het klooster in het bezit geraakt van een oud fietswiel. Stof voor pantoffels was gauw gevonden: oude kloosterhabijten. De pneu van de velo kon als materiaal voor zolen gebruikt worden. Mijn tante die al eerder pantoffels gemaakt had, zou de klus op zich nemen.

Toevallig was er een werkman aanwezig in het klooster. ‘Menierke’, zei ze, ‘zoude zuu goed willen zijn mij ne keer t’ helpen’? ‘Zeker, maseur’, zei de man. ‘Hawel zet euwen voet op da baksken en pakt gij da wiel vast, ‘k zal ekkik trekken’. Zo gezegd, zo gedaan. Maseur gaf ne goeien trok en menierke, wiel en bankske lagen allemaal samen op de grond. ’t Was niet voor niks dat ‘De stirkste man van Gent’ van Pol Speeckaert haar lijflied was. Tante heeft zich geëxcuseerd en ze is er toch in geslaagd de band los te maken en pantoffels te fabriceren.

Afb. 2. Kinderstapliedje

Handwritten musical score for a lullaby. The score consists of four staves of music in G-clef (treble clef) with a common time signature (C). The lyrics are written in Dutch and are: "Het maantje heeft door de wolk gekeken en / zegt 't is tyd van slapen gaak en kriip maar / onder 't de-ken, doud douch, d'oderidouw en kriip / maar onder 't de-ken". The music is simple and melodic, typical of a lullaby. There are some corrections in the lyrics, such as "doud douch" and "d'oderidouw".

Afb. 1. Slaapliedje gezongen door de mama van Marie-Jeanne in de jaren 1920-30.